

H. DE JONG et H. BARUK, *La Catatonie expérimentale par la bulbo-capnine*. Parijs, MASSON & Cie, 1930. 136 bldz. Prijs: 40 francs.

Verschillende vergiften hebben in de laatste jaren de aandacht der neurologen-psychiaters getrokken, omdat sommige verschijnselen, door deze stoffen te weeg gebracht, sterke overeenkomst vertoonen met bepaalde in de kliniek waargenomen ziektesymptomen. Een dezer stoffen is het alcaloïde bulbo-capnine, sedert een 10-tal jaren door DE JONG systematisch onderzocht. Thans is van de hand van DE JONG, samen met BARUK (Parijs) deze monographie verschenen, die de verkregen resultaten in logische volgorde en in zeer leesbaren vorm weergeeft.

De voornaamste uitkomsten zijn, dat men bij alle dieren, die een neopallium bezitten, door bulbo-capnine een vergiftigingsbeeld kan verwekken, dat ook bij de zoo ver mogelijk doorgevoerde analyse, geheel overeenkomt met het syndroom der catatonie bij den mensch. Meenden de schrijvers eerst nog, dat, wat de catalepsie betreft, een verschil bestond, later bleek dit verschil te berusten op onjuiste opvattingen over de klinische catalepsie. Daarbij wordt aangetoond, dat ook de overige onderdeelen van het syndroom catatonie bij de bulbo-capninevergiftiging kunnen voorkomen.

Om de schrijvers hierin te kunnen volgen moet men enkele aarzelingen overwinnen, waar zij bijv. het verschijnsel, dat een hond, die vooruitgeduwd wordt, tegenstreeft of zelfs een paar passen achteruit doet, „negativisme” noemen, of waar zij spreken van „autisme” als een dier zich in een hoek terugtrekt en van zijn omgeving niets wil weten.

Het gebruik van de woorden epilepsie voor clonische krampen en ontherseningstijfheid voor tonische krampen suggereert wellicht meer dan geheel verantwoord is. Met deze opmerkingen is niet bedoeld, het goede recht van de schrijvers tot het aannemen van deze gelijkstellingen te ontkennen. Het belang van de consequenties maakt echter een voorzichtig wikken van deze gevolgtrekkingen noodzakelijk.

De overeenkomst tusschen bulbo-capninevergiftiging en catatonie versterkt de schrijvers in hunne opvatting, dat de laatste een ziekte is van organischen aard en wel (tenminste aanvankelijk) van toxischen oorsprong. Zij leidt hen verder tot conclusies omtrent den zetel der aandoening — gedeeltelijk corticaal, gedeeltelijk subcorticaal — en voert tenslotte tot een hypothese van algemeen-fysiologischen aard omtrent het ontstaan der verschijnselen van de catatonie („ontladingen van motorische cellen”).

U. G. BIJLSMA.

Dr. MAX SEROG, „*Nervenärztliche Gutachtertätigkeit*”. 1931. GEORG THIEME, Verlag, Leipzig. Prijs: cart. M. 3.60.

Dit boekje bevat, in klein bestek, veel wetenswaardigs, maar draagt een typisch Duitsch stempel. Zoowel het eerste hoofdstuk over de „Gutachtertätigkeit” in het algemeen, als dat over de rijkszorg voor de oorlogsinvaliden en over de psychiatrie,

slaan geheel op Duitsche toestanden en wetten. Alleen dat deel, waarin het al of niet aannemelijke van verband tusschen een ongeval en een, organisch of functioneel, zenuwlijden, wordt besproken, zou voor de Nederlandsche artsen van belang kunnen zijn. Maar dan zou het alleen door den huisarts gebruikt kunnen worden, om eens iets na te slaan, want voor studieboek is het te beknopt en te oppervlakkig. Daar bovendien hier te lande de moeilijk te beantwoorden vragen, op dit gebied liggend, welhaast altijd aan specialisten worden voorgelegd, geloof ik dit, op zich zelf goede boekje, niet aan de Nederlandsche geneeskundigen te kunnen aanbevelen.

D. BROCX.

ALVIN F. COBURN, M. D., Resident Physician of the Presbyterian Hospital in the City of New-York. *The Factor of infection in the rheumatic state*. The so-called Rheumatic fever. London, BAILLIÈRE, TINDALL & COX, 1931. Prijs: 21 sh.

„The purpose of this study is to give a comprehensive description of the rheumatic state with its many phases” schrijft dr. A. F. COBURN aan het hoofd van zijn boek. Niet vaak komt een boek uit waarvan men zeggen kan, dat het doel van den schrijver zoo goed bereikt werd als hier. Ik heb de overtuiging, dat velen in Europa met de grootste belangstelling dit ernstige boek zullen lezen. De opzet ervan is in vele opzichten geheel verschillend van de studies, welke men op dit gebied in Europa maakt. Het draagt geheel zijn eigen persoonlijk karakter. Of het typisch Amerikaansch genoemd mag worden, weet ik niet, maar zeer oorspronkelijk en getuigend van ernstige studie is het zeker.

Het begrip „Rheumatic State” komt zeer nabij aan dat van de Fransche school over „La maladie rhumatismale”. Het rijke feitenmateriaal van dit boek is goed verwerkt terwijl de onderzoekingen en mededeelingen buiten New-York van plaatsen, die door hun klimaatverhoudingen blijkbaar veel minder tot rheuma voorbeschikt maken, van groote beteekenis geacht moeten worden.

J. VAN BREEMEN.

Prof. Dr. J. JOSEPH, *Nasenplastik und sonstige Gesichtsplastik*, nebst einem Anhang über Mammoplastik und einige weitere Operationen aus dem Gebiete der äusseren Körperplastik. Ein Atlas und Lehrbuch. Dritte (Schluss) Abteilung. Verlag von CURT KABITZSCH. Leipzig 1931. Bldz. 497—842. Prijs Mk. 92. Het geheele boekwerk kost thans Mark 242.

In 1928 en 1929 kon ik in dit *Tijdschrift* de voorafgaande twee deelen van dit boek aankondigen in bewoordingen, die geen twijfel laten aan de groote bewondering voor het mooie werk. Thans ligt eindelijk het laatste deel ter tafel, dat niet onderdoet voor de beide voorgaande.

Het begint met een korte aanvulling van het vroeger gebodene, dat bijna uitsluitend de neusplastiek behandelde. Maar dan volgt